

అనంత

అనంతపురము

ఎన్ డబ్ల్యూపిసి షెడ్యూల్ నిర్వహణ పకడ్బందీగా చేపట్టాలి

- పీడియా కాన్ఫరెన్స్ లో జిల్లా కలెక్టర్ ఎఫ్ఎం కుమార్

అనంతపురం, జూన్ 24 ఫోకస్ అనంత
జిల్లాలో ఎన్ డబ్ల్యూపిసి షెడ్యూల్ నిర్వహణ పకడ్బందీగా చేపట్టాలని జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ విన్సెంట్ కుమార్, సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు. మంగళవారం సాయంత్రం అనంతపురం నగరంలోని జిల్లా కలెక్టర్ క్యాంపు కార్యాలయం నుంచి పంచాయతీ సెక్యూర్, తదితర అంశాలపై సంబంధిత శాఖల జిల్లా అధికారులు, ఆర్టీఓలు, నియోజకవర్గ ప్రత్యేక అధికారులు, ఎంపీడీవోలు, మున్సిపల్ కమిషనర్లు, ఆయా శాఖల మండల స్థాయి అధికారులతో పీడియా కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా జిల్లా కలెక్టర్ సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా జిల్లా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో 526 ఎన్ డబ్ల్యూపిసి షెడ్యూల్ ఉండగా, అందులో 522 షెడ్యూల్ పని చేస్తుండగా, మిగిలిన 4 షెడ్యూల్ పని చేయడం లేదని, వాటిని కూడా పూర్తిగా పనిచేసేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. ఎన్ డబ్ల్యూపిసి షెడ్యూల్ లేని గ్రామ పంచాయతీలలో వాటిని ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. గ్రీన్ గార్డ్స్ కి పేమెంట్ పూర్తిగా చెల్లించాలన్నారు. మొత్తం ఎన్ డబ్ల్యూపిసి షెడ్యూల్ ఇంకా 72 చోట్ల విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇవ్వడం, 10 చోట్ల వాటర్ కనెక్షన్లు అందించడం, రోడ్డు కనెక్షన్లు 8 చోట్ల పెండింగ్ ఉందని, వీలైనంత త్వరగా వాటిని కల్పించాలని ఆదేశించారు. ఆయా షెడ్యూల్ గార్డేజ్ ట్రాన్స్మిట్టర్ వాహనాలు, వర్మి బెడ్డింగ్, వర్మి ప్రొడక్షన్ పెండింగ్, వర్మి అమ్మకాల పెండింగ్ లను వేగవంతంగా పూర్తి చేయడంపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలన్నారు. జి.ఎస్.డబ్ల్యూ.ఎస్ అంశాలకు సంబంధించి మన మిత్ర క్యాంపెయన్ లో హాస్ట్ హోల్డ్ పెండింగ్ వెంటనే పూర్తి చేయాలని, మండల, పట్టణ ప్రాంతాల్లో సిడిజిఎస్ ఈకేవైసి, ఎన్సీసీఐ స్టాటస్ లకు సంబంధించిన పెండింగ్ వేగవంతంగా చేపట్టాలన్నారు. ఇనాక్వివ్ లబ్ధిదారులకు సంబంధించి న్యూట్ బిల్డింగ్ - మడర్ ఎన్సీసీఐ రిపోర్ట్ పెండింగ్ ఉండరాదని, తల్లికి వందనం ఈకేవైసికి సంబంధించి మడర్ ఈకేవైసి పెండింగ్, తల్లి తొలగింపు, పిల్లల తొలగింపు ప్రక్రియలను పెండింగ్ లేకుండా పూర్తి చేయాలన్నారు. సచివాలయ ఉద్యోగుల బయోమెట్రిక్ అటెండెన్స్ కు సంబంధించి 100 శాతం అటెండెన్స్ సమోదయ్యేలా పురోగతి తీసుకురావాలన్నారు. జి.ఎస్.డబ్ల్యూ.ఎస్ అంశాలకు సంబంధించి పెండింగ్ సకాలంలో పూర్తి చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు.

ఎమర్జెన్సీ అసలెందుకు విభించారు?

అనంతపురం ప్రతినిధి జూన్ 24 ఫోకస్ అనంత
ఎమర్జెన్సీ, ఈ మాట అన్నా. విన్నా. 1975-77 మధ్య దేశంలో అధికారికంగా జరిగిన అనేక అకృత్యాలు కళ్ళ ముందుకు వస్తాయి. ఒకటూ రెండూ.. అనేక అకృత్యాలు అనాడు జరిగాయని నాయకులు రాసిన పుస్తకాలే కాదు.. చరిత్ర పరిశోధకులు రాసిన గ్రంథాల్లోనూ తెలుస్తాయి. రాజ్యాంగం అందరికీ అన్నీ ఇచ్చింది. స్వేచ్ఛ, సమానత్వం ప్రసాదించింది. ఇదే రాజ్యాంగంలో కీలకమైన 352 (1) ఆర్టికల్ ఎమర్జెన్సీని కూడా ప్రసాదించింది. అయితే.. ఇది దుర్వినియోగం అవుతుందని కానీ.. ప్రజలను రావి రంపాన పెడుతుందని కానీ.. నాటి రాజ్యాంగ కర్తలు ఊహించలేదు. ఇదే.. అనాటి ప్రధాని ఇందిరమ్మకు ఆయుధంగా మారింది. ఎమర్జెన్సీకి 50 ఏళ్ళ పూర్తియిన నేపథ్యంలో.. ప్రత్యేక కథనం..
అసలెందుకు విభించారు..?
దేశంలో ఎమర్జెన్సీని విధించడానికి ఒకే ఒక్క కారణం.. ప్రధానిగా ఉన్న ఇందిరమ్మ ఎన్నిక చెల్లదని అల హాబూద్ హైకోర్టు తీర్పు ఇవ్వడమే. ఆశ్చర్యంకాదు.. నిజం. 1971లో జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో ఇందిరమ్మ ఉత్తరప్రదేశ్ లోని రాయ్ బరేలి నియోజకవర్గం నుంచి విజయం దక్కించుకున్నారు. అంతేకాదు.. ఆ ఎన్నికల్లో ఆమె - గరీబీ హతావో (పేదరిక నిర్మలన) పిలుపునిచ్చారు. దీంతో ప్రజలు కుప్పల తెప్పలుగా కాంగ్రెస్ పార్టీకి మొగ్గు చూపారు. ఫలితంగా 352 షార్ట్ మెంటు స్థానాల్లో కాంగ్రెస్ విజయం దక్కించుకుని చరిత్రను తిరగ రాసింది. అయితే.. ఇందిరా గాంధీపై రాయ్ బరేలి నియోజకవర్గం నుంచి సోషలిస్టు పార్టీ నాయకుడు రాజ్ నారాయ డి పోటీ చేసి ఓడిపోయారు. ఇందిరమ్మకు 1.83 లక్షల ఓట్లు వస్తే.. రాజ్ నారాయ 71,499 ఓట్లు వచ్చాయి. ఇప్పటి మాదిరిగానే.. అప్పట్లోనూ ముందస్తు ఎన్నికల చర్చ ఉండేది. ప్రీపోల్ సర్వేలో రాజ్ విజయం వచ్చా అని తేలింది. కానీ.. ఆయన చిత్తుగా ఓడిపోయారు. ఇక, ఎమర్జెన్సీకి.. ఇక్కడే బీజం పడింది. ఎన్నికల్లో తనపై గెలిచిన ఇందిరమ్మది %-%నిజాయితీ విజయం%-% కారడంటూ.. రాజ్ నారాయ డి యూపీలోని అలహాబాద్ కోర్టులో పిటిషన్ వేశారు.

అవినీతికిపాల్పడ్డారని.. ఎన్నికల అధికారులను కొనుగోలు చేశారని. ఇంటింటికీ డబ్బులు పంచారని ఆయన ఆధారాలతో సహా నిరూపించారు. కానీ.. అప్పటికే ఇందిరమ్మ ప్రధాని కావడం.. గమనార్హం. ఇక, అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇందిరమ్మ అవినీతికి పాల్పడే గెలిచారని.. ఆమె ఎన్నిక చెల్లదని.. తక్షణం రాజీనామా చేయాలని 1975, జూన్ 12న తీర్పు ఇచ్చింది. దీంతో హఠాపాటిన ఇందిరమ్మ సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. అక్కడ కూడా ఎదురు దెబ్బ తగిలింది. ఇందిరమ్మ అవినీతికి పాల్పడ్డారని.. ఓటర్లకు డబ్బులు పంచారని సుప్రీంకోర్టు కూడా తీర్పు చెప్పింది.
అయితే.. ఆమెకు ఉన్న ప్రత్యేక సదుపాయాలను మాత్రమే రద్దు చేస్తున్నామని.. జీతం భత్యం లేని ప్రధానిగా ఆమె కొనసాగవచ్చని తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ తీర్పు 1975, జూన్ 25న సాయంత్రం 6 గంటలకు సుప్రీంకోర్టు వెలువరించింది. నిజానికి అప్పటికే మళ్లీ ఎన్నికలకు దేశం రెడీ అవుతోంది. మరొకసారి నెలల్లో ఎన్నికలు ఉన్నాయనగా.. వచ్చిన తీర్పుతో దేశవ్యాప్తంగా కాంగ్రెస్ తప్ప.. అన్ని పార్టీల వారూ సంబరాలు చేసుకున్నారు. దీంతో రగిలిపోయిన ఇందిరమ్మ.. పట్టరాని ఆవేశానికి గురయ్యారు. ఈ క్రమంలోనే సుప్రీం తీర్పు వచ్చిన కొన్ని గంటల్లో అంటే.. 1975, జూన్ 25న రాత్రి 11.45 నిమిషాలకు దేశంలో ఆర్టికల్ 352(1) ప్రకారం.. ఎమర్జెన్సీ విధిస్తున్నట్లు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. దీనిని అప్పటి రాష్ట్రపతి ప్రకాష్ సాహెబ్ అలి అహ్మద్ ఏమాత్రం ఆలోచన లేకుండా.. క్షణాల్లో ఆమోదించారు.
అంతే.. అప్పటి వరకు సంబరాలు ముగిసి తేలివిన నాయకులు తెల్లరేసరికి జైళ్లలో ఉన్నారు. ఇందిరమ్మకు, ఆమె నిర్దయాలకు వ్యతిరేకంగా వార్తలు రాసిన పత్రికలను మూసేశారు. అంతేకాదు.. పత్రికలకు సెన్సార్ షిప్ కలిపి అమలు చేశారు. అంటే.. పత్రికలు ముద్రించాక.. వాటిని సెన్సార్ బోర్డుకు పంపించి.. అక్కడ అనుమతి తీసుకుంటేనే ప్రజావాక్యంలోకి వదిలి పెట్టారు. ప్రజల భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛపై ఉక్కుపాదం మోపారు. ప్రాథమిక హక్కులను నిర్మూలన చేశారు. ఇలా రెండేళ్ల పాటు దేశంలో అనేక అకృత్యాలు జరిగాయి. మన తెలుగు నాయకులు(వెంకయ్యనాయుడు వంటివారు) కూడా జైళ్లకు వెళ్లడం గమనార్హం. ఇదీ.. ఎమర్జెన్సీకి కారణమైన అసలు ఘట్టం. నేటికీ దేశంలో ఎమర్జెన్సీ విధించి 50 సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి.

ప్రెస్ క్లబ్ కు పరికరాల వితరణ చేసిన రూపాయి డాక్టర్ చామల వెంకట అనిల్ ప్రసాద్ రెడ్డి

కూరత్వంతో కూడిన రాజకీయ ఉన్మాదమే జననం లైజం...

- సింగయ్య ప్రమాద మరణం ముమ్మాటికి హత్య వేరమే...
- జనవో ప్రచార దురాచారానికి ఇంకొకతరం బలకారణం...
- కార్యకర్త ఘోష చెంబితే కనీసం పరామర్శించబడటం ముఖ్యమంత్రి..
- అహల చైర్మన్ బీసీ.పరద

గల్గిణి స్త్రీల ఆరోగ్యంపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ : డా. ఈ షేషవి

జిల్లా వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ సీనియర్ డి.ఎం.ఎం. అనంతపురము

దళిత ఎస్సీ కాలనీలో సీసీ రోడ్డు ఏర్పాటు చేయండి

ప్రజలకు మరింత చేరువగా ప్రభుత్వ వైద్యం

- గల్గిణి మహిళలకు ప్రత్యేక వైద్య సదుపాయాలు..

- మెడికల్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ రోహిత్

నిబంధనలకు, జీవోలకు విరుద్ధంగా ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్ల సవరణ చేయండి

- లిబరల్ షుల్ హక్కుల బలరక్షణ సమితి వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు డి.పి. ఉప్పల

కనీస వేతనం లేదు.. ప్రభుత్వ పథకాలు అందవు..!

కనీస వేతనం లేదు.. ప్రభుత్వ పథకాలు అందవు..!

- అంగన్వాడీ కార్యకర్తల ఆవేదన

కదలక తప్పదు..!

- ఐదేళ్లు సర్వీసు పూర్తయిన సచివాలయ ఉద్యోగులకు బదిలీ
- సొంత మండలాల్లో నో హాస్టింగ్
- ఈ నెల 30లోగా ప్రక్రియ పూర్తి

కరగండా బొగ్గు క్షేత్రం ఏ దేశంలో ఉంది?

భారతదేశం - ఖనిజ వనరులు

పజ్జల: ప్రపంచంలో ప్రస్తుతం పజ్జల ఉత్పత్తిలో రష్యా, బొత్సనానా, కంగో, కెనడా దేశాలు మొదటి నాలుగు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. భారతదేశంలో నిల్వలు, ఉత్పత్తిరంగా మధ్యప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి రెండు స్థానాలను ఆక్రమించాయి. కింబరైట్ శిలాస్పాట్ ఇవి అభ్యుత్పన్నులు.

- మధ్యప్రదేశ్ - కేసెన్ నది ఒడ్డున ఉన్న వన్నా.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ - అనంతపురం జిల్లాలోని పజ్జలకర్ ఇంజింటరీ, కృష్ణా నదిలోయ.
- కేరళ - కోజికోడ్.

అక్షరం (మైక్రో): మైక్రో ఉత్పత్తిలో భారత ప్రపంచంలోనే ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీర్లు ఇన్స్ట్రుమెంట్, ఎలక్ట్రానిక్ ఇంజనీర్లు మైక్రో చిప్స్ రూపంలో, గ్లాస్ ఇంజనీర్ల గట్టితనం కోసం దీన్ని ఎక్కువగా వినియోగిస్తున్నారు.

ఇది హైడ్రోసిలికేట్ రూపంలో భూపటలంలో మూడు రూపాల్లో అభ్యుత్పన్నులు. అవి:

- మహావైట్ (పాటాల్ మైక్రో): శ్వేత వర్షంలో ఉంటుంది. దీన్ని 'రూబి మైక్రో' అంటారు. ఇది ఉత్కృత నాణ్యమైంది.
- ఫ్లోగోవైట్: పసుపు రంగులో ఉంటుంది. దీన్నే 'మెగ్నెషియం మైక్రో' అంటారు.
- బయ్యులిట్: నలుపు వర్షంలో ఉంటుంది.

- గనుల విస్తరణ:
- బిహార్ - గయ.
- జార్ఖండ్ - కోడల్పూ, హజారిబాగ్, సింగ్పూ, పాలమూపు.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ - నెల్లూరు (గూడూరు).
- తెలంగాణ - ఖమ్మం.

బెర్జిన్ (ముగ్గురాయి): బెర్జిన్ నిల్వలు, ఉత్పత్తిరంగా భారతదేశం ప్రపంచంలోనే ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్లోని మంగం పెట, అనంతకాణాపేట (కడప జిల్లా) ప్రాంతాలు వీటికి ప్రసిద్ధి చెందాయి. ఈ ఖనిజం బేరియం ఆక్సైడ్ల రూపంలో అభ్యుత్పన్నులు. దీన్ని ముడి చమురును వెలికితీయడంలో కండనా, వైద్య అవసరాలకు ఉపయోగిస్తారు.

- గనుల విస్తరణ:
- ఆంధ్రప్రదేశ్ - కడప.
- తెలంగాణ - ఖమ్మం.
- ఆసియా (రాతి నాచ): సిమెంట్ రేకులు, తాళ్లు, పెయింటింగులు, బుల్డింగ్ ప్రాజెక్టుల తయారీలో ఆసియాను ఉపయోగిస్తారు. వీటి నిల్వలు, ఉత్పత్తిలో రాజస్థాన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి రెండు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. ఈ గనుల్లో పనిచేసే కార్మికులు 'ఆసియా సిస్' అనే ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన కేన్సర్లకు గురవుతున్నారు.

సిమెంట్ పరిశ్రమల్లో, 16 శాతం స్టీల్ ఇండస్ట్రీల్లో ఉపయోగిస్తారు. భారతదేశంలో నిల్వలవరంగా కర్ణాటక, రాజస్థాన్; ఉత్పత్తిరంగా మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్ మొదటి రెండు స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

దోలమైట్: దీన్ని 90 శాతం స్టీల్ ఇండస్ట్రీలో, 4 శాతం ఎరువుల పరిశ్రమల్లో వాడుతున్నారు. దీని ఉత్పత్తిలో పశ్చిమగఢ్, ఒడిశా మొదటి రెండు స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

గ్రాఫైట్: పెన్సిల్లు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీల తయారీలో దీన్ని వాడతారు. దీని నిల్వలు విషయంలో చైనా, భారత మొదటి రెండు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. భారతలో దీని ఉత్పత్తిలో ఒడిశా, జార్ఖండ్, తమిళ నాడు మొదటి మూడు స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

ఇంధన ఖనిజాలు

మండి న్యూటాం ఉన్న ఖనిజాలు, పునరుత్పత్తి చెందని సాంప్రదాయ ఇంధన వనరులు (బొగ్గు, పెట్రోలియం, సహజవాయువు) ఇంధన ఖనిజాలకు ఉదాహరణ. ఇవి ప్రధానంగా హైడ్రోకార్బన్లు.

బొగ్గు: దీన్నే నల్ల బంగారం అంటారు. ఇది దేశంలో ప్రధానంగా రెండు భౌమ కాలాలకు చెందిన అవశేష శిలాస్పాట్లలో అభ్యుత్పన్నులే, అవి:

- 1) గోదావరి బొగ్గు: దేశంలో అభ్యుత్పన్ను బొగ్గులో 90 శాతం ఈ రకానికి చెందింది. ఇది ఎక్కువగా దిగువ గోదావరి యూగానికి చెందిన అవశేష శిలాస్పాట్లలోని దామోదర్ లోయ(జార్ఖండ్ -దామోదర్), సోన్ (మధ్యప్రదేశ్), మహానది (ఒడిశా), గోదావరి (ఆంధ్రప్రదేశ్), వార్ధా (మహారాష్ట్ర) లోని క్షేత్రములలో ఉంది. ఇది ఉత్కృత నాణ్యమైన బొగ్గు.
- 2) బెర్జిన్ బొగ్గు: ఇది ఎక్కువగా తమిళ నాడు, గుజరాత్, రాజస్థాన్, ఆసోం, జమ్ము-కశ్మీర్లలోని ద్వీపకల్ప, ద్వీపకల్ప ప్రాంతాల్లో అభ్యుత్పన్నులే.

బొగ్గులోని కర్బున శాతాన్ని అనుసరించి దీన్ని 4 రకాలుగా వర్గీకరించారు. అవి..

1. అంధ్రప్రదేశ్: అత్యంత నాణ్యమైన బొగ్గు. ఇందులో 90-95 శాతం కార్బన్ ఉంటుంది. జమ్ము-కశ్మీర్లలో మాత్రమే కొద్ది పరిమాణంలో అభ్యుత్పన్నులే.
2. బిట్టూమినస్: ఇందులో 85-90 శాతం కార్బన్ ఉంటుంది. దేశంలో ఎక్కువగా అభ్యుత్పన్నులకు రకం ఇది. దీని వినియోగం కూడా ఎక్కువ.
3. లిగ్నిట్ (బ్రౌన్కోల్): 30-40 శాతం కార్బన్ ఉంటుంది. దీని నాణ్యత తక్కువ. తమిళ నాడులోని నైవేలి ప్రాంతంలో 90 శాతం నిల్వలు ఉన్నాయి.
4. వీట్: కార్బన్ 10 శాతం మాత్రమే ఉంటుంది. ఇది కర్రనుంచి బొగ్గు ఏర్పడటంలోని మొదటి దశ. దీన్నే కొయ్య బొగ్గు అని కూడా అంటారు. భారతంలో 285 బిలియన్ టన్నుల బొగ్గు నిల్వలు

గ్రూప్స్ ఇతర పాటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం జనరల్ స్టడీస్ జాగ్రఫీ

లున్నాయి. వీటిలో 200 బిలియన్ టన్నులు బిట్టూమినస్, మిగిలినవి లిగ్నిట్ రకానికి చెందినవి. బొగ్గు నిల్వల్లో జార్ఖండ్, ఒడిశా, పశ్చిమగఢ్, మధ్యప్రదేశ్, పశ్చిమబెంగాల్, తెలంగాణ; ఉత్పత్తిలో పశ్చిమగఢ్, జార్ఖండ్, ఒడిశా, మధ్యప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలు వరుసగా మొదటి స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

దేశంలో ప్రధానమైన గోదావరి బొగ్గు గనులు జార్ఖండ్ - జారియా, బొకారో, దాల్మినాజ్.

పశ్చిమ బెంగాల్ - రాణిగంజ్, గిరిది, కరన్ పురా, డార్జిలింగ్.

పశ్చిమగఢ్ - కోర్పా, వీరమ్పూర్, చిరిమిరి, హనీడ్ - అరన్, తాతాపాని - రామకోలా.

మధ్యప్రదేశ్ - సింగ్పూరి, సోనోగూర్, ఉమారియా. మహారాష్ట్ర - చందా, వార్ధా, కంట్, ఖాండర్. తెలంగాణ - సింగరేణి, కోత్లూరి, తాండూరు, పాల్వంచ.

బెర్జిన్ బొగ్గు గనులు: తమిళనాడు - నైవేలి జయమ్ కొండ చోళాపురం, మన్నార్ గుడి, హిమాచల్ ప్రదేశ్, చంద్రలోయ. ఆసోం - మాకుమ్, జెజె, నజీరా, జయపూర్. రాజస్థాన్ - బిజినర్.

ఉత్కృత ప్రదేశ్ - నామచిక్, నాందూర్. బొగ్గు ఉత్పత్తిలో చైనా, యూఎస్ఎ, భారత్ వరుసగా మొదటి మూడు స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

విస్తరణ: పెన్సిల్వేనియా నుంచి అలబామా వరకు ఉన్న అవేరియన్ ప్రాంతం, కెంటకీ, పశ్చిమ వర్జీనియా.

ఉత్పత్తి: డొనెట్స్కో ప్రాంతం. రష్యా: కుజెన్కొవ్కో ప్రాంతం. కజక్స్తాన్: కరగండా. జర్మనీ: రూర్ లోయ. ఆస్ట్రేలియా: న్యూకాస్లీవ్.

పెట్రోలియం: దీన్నే ముడి చమురు, రాతి నూనె, క్రూడాయిల్, బంగారుద్రవం అని కూడా అంటారు. ఇది ప్రధానంగా అవశేష శిల నుంచి

అభ్యుత్పన్నుతుంది. ప్రపంచంలో మొదటిస్థానంగా పెట్రోలియం బావిని 'పెన్సిల్వేనియా'లో కనుగొన్నారు.

పెట్రోలియం నిల్వలు, ఉత్పత్తి, ఎగుమతుల్లో సౌదీ అరేబియా ప్రథమస్థానంలో ఉంది. దీని వినియోగంలో యూఎస్ఎ మొదటి స్థానంలో ఉంది.

భారతదేశంలో మొదటిగా అసోంలోని చూకుమ్ ప్రాంతంలో ముడి చమురును గుర్తించారు. దేశంలో చమురు నిక్షేపాల అన్వేషణ, వెలికితీత కోసం 1957లో 'డెప్రెకాషన్'లో ఆయిల్ అండ్ నేచురల్ గ్యాస్ కమిషన్ (ONGC)ను ఏర్పాటు చేశారు.

ప్రస్తుతం ఇది విదేశాల్లో చమురు నిక్షేపాలను వెలికి తీయడానికి OVL (ONGC Videsh Ltd.) అనే సంస్థను ఏర్పాటు చేసుకుంది. ఇటీవల రష్యాలోని 'కామిన్ కేంద్రం' పెట్టుబడులు పెట్టారు. ప్రస్తుతం ముడి చమురు ఉత్పత్తిలో మహారాష్ట్ర ప్రథమ స్థానంలో ఉండగా, గుజరాత్ రెండో స్థానంలో ఉంది.

ముడి చమురు బావుల విస్తరణ: మహారాష్ట్ర: ముంబై-హైద్రాబాద్, ముక్త, గాంధార, హీరా బావులు, శాలిఖేట్టి, బిస్మిల్.

గుజరాత్: అంకలేశ్వర్ (జవహర్లాల్ నెహ్రూ ముడి చమురు బావి), నవ్మామ్, డోర్గా కలోల్, కోనాల (వీలంబటిని కలిపి గాంధార క్షేత్రం లేదా కాంబేటిన్ అంటారు), ఖంబట్ టెస్టిన్లోని అలియాబాద్, కన్ ప్రాంతంలోని కలోల్, మేసిన.

అసోం: దిగ్పాయ్, సహర్ కాటియా, మొరార్, మాగ్రజన్, సీట్ సాగర్, రుద్రసాగర్. తమిళనాడు: కావేరి టెస్టిన్లోని నారినం, పాల్వంచ.

త్రిపుర: మూమ్బాగ, బారామురా, దేవేలమురూ. ఏపీ: కేజీ టెస్టిన్లోని రవ్వ, లింగాల. సహజవాయువు: భారతదేశంలో మొదటి స్థానంగా సహజవాయువును హిమాచల్ ప్రదేశ్లోని జ్వాలాముఖి వద్ద కనుగొన్నారు. సహజవాయువును ఒక ప్రాంతం నుంచి మరో ప్రాంతానికి రవాణా చేయడానికి గ్యాస్ అధారిటీ అఫ్ ఇండియా (GAIL)ను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంస్థ నిర్మించిన పైప్ లైన్లలో ప్రముఖమైంది - HBJ పైప్ లైన్. ఇది గుజరాత్లోని హజీరా నుంచి మధ్య ప్రదేశ్లోని బీజాపూర్ మీదుగా ఉత్కృత ప్రదేశ్లోని జగదల్ పురకు ఉంది. ప్రస్తుతం దీన్ని ఉత్కృత ప్రదేశ్లోని దుబ్రాల వరకు (1750 కి.మీ.) పొడిగించారు.

విస్తరణ: 1. అసోం, త్రిపుర 2. కాంబే టెస్టిన్ (గుజరాత్) 3. బాంబే హై 4. కేజీ టెస్టిన్ కైకలూరు, పాల్వంచ (ఆంధ్రప్రదేశ్) 5. కావేరి టెస్టిన్ (తమిళనాడు) 6. రాజస్థాన్లోని తానోట్

అణు ఇంధన ఖనిజాలు

ఇవి శక్తిని వికిరణ రూపంలో వెదజల్లే అస్థిర కేంద్రక పదార్థాలు. యురేనియం (పిన్ట్రోన్), థోరియం (మెనోజెట్), జిర్కానియం, ఇల్మాన్, టీటానియం వీటికి ఉదాహరణ.

యురేనియం: దేశంలో యురేనియం నిల్వలు ఎక్కువగా జార్ఖండ్ (జాడుగూడ), బిహార్ (గయ), ఆంధ్రప్రదేశ్ (కడప జిల్లాలోని తుమ్మలపల్లి), తెలంగాణ (నల్గొండ జిల్లాలోని పెద్ద అడవిపల్లి), రాజస్థాన్లోని అరావళి పర్వత ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి.

థోరియం: ఇది ఎక్కువగా కేరళ, విశాఖ తీర ప్రాంత ఇసుక రేణువుల్లో అభ్యుత్పన్నుతోంది. ఇల్మాన్, టీటానియం ఎక్కువగా విశాఖ తీరంలో అభివృద్ధి. జిర్కానియం కేరళ తీరంలో, లిథియం జార్ఖండ్, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్ పశ్చిమగఢ్లోని బుర్ర ప్రాంతాల్లో అభ్యుత్పన్నుతోంది.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. నాణ్యత ఆధారంగా ఇసుక ధాతువు రకాలను ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చండి. ఎ. మాగ్నెటిట్ బి. హెమటిట్ సి. లియానైట్ డి. హెడ్రేట్
  - 1) డి, సి, బి, ఎ 2) సి, డి, బి, ఎ
  - 3) ఎ, బి, సి, డి 4) ఎ, సి, బి, డి
2. అల్యూమినియం భూ పటలంలో ఏ రూపంలో అభ్యుత్పన్నుతుంది?
  - 1) బెర్జిన్ 2) బాక్సైట్
  - 3) మాగ్నెటిట్ 4) కుర్చులోహం
3. కోర్పా బొగ్గు గనులు ఎక్కడ ఉన్నాయి?
  - 1) మధ్యప్రదేశ్ 2) జార్ఖండ్
  - 3) పశ్చిమగఢ్ 4) ఒడిశా
4. సహజవాయువు చమురు క్షేత్రం ఉన్న దేశం?
  - 1) ఆమెరికా 2) ఆస్ట్రేలియా
  - 3) చైనా 4) రష్యా
5. కరగండా బొగ్గు క్షేత్రం ఏ దేశంలో ఉంది?
  - 1) కజక్స్తాన్ 2) జర్మనీ
  - 3) ఆస్ట్రేలియా 4) జాంబియా
6. సింగరేణి బొగ్గుగనులు ఉన్న రాష్ట్రం?
  - 1) ఆంధ్రప్రదేశ్ 2) మధ్యప్రదేశ్
  - 3) తెలంగాణ 4) ఒడిశా
7. మాచేరీ బొగ్గు నిక్షేపాలు ఉన్న ప్రాంతం?
  - 1) మేపాలయ 2) అసోం
  - 3) మజిపూర్ 4) త్రిపుర
8. ఒడిశాలోని సుకీందా దేశీయ ప్రసిద్ధి?
  - 1) కాచర్ 2) కోవైట్
  - 3) బాక్సైట్ 4) బొగ్గు

MODEL QUESTIONS

Directions (Q. No. 1-7): Study the following information to answer the given questions.

Eight people, viz A, B, C, D, E, F, G and H are sitting in a straight line facing North. Each of them has passed a recruitment exam and must join the office in different months, viz January, February, March, April, May, June, July and August but not necessarily in the same order.

G sits third to the right of the person who joins in May. The person who joins in August sits second to the right of G. A and E are immediate neighbours of each other. Neither A nor E has joining dates in either May or August. Neither A nor E is an immediate neighbour of G.

H sits third to the right of the person whose joining date is in January. Neither A nor E has joining dates in January. H's joining date is not in August.

Only two people sit between E and the person whose joining date is in July. The person whose joining date is in February sits on the immediate left of D.

Only one person sits between E and B. C joins before July. E joins after April. G joins after A.

1. In which of the following months does H join the office?
  - 1) April 2) June 3) July
  - 4) February 5) March
2. Who among the following sits exactly between E and B?
  - 1) The person whose joining date is in May
  - 2) The person whose joining date is in January
  - 3) D 4) A

Explanations
 (1-7):
 March June May Jan July April Feb Aug
 A E C B F G H D
 1. 4 2. 1 3. 1 4. 5 5. 2
 6. 3 7. 1
 (8-12):

Q	P	S	R
B	C	D	A

 Row 2
 Row 1
 8. 4 9. 1 10. 2 11. 5 12. 1
 (13-18):
 time and money → ma jo ki... (i)

What is the code for "manage"?

- 5) The person whose joining date is in August
3. "H" is related to "July" in a certain way based on the above arrangement. "B" is related to "June" following the same pattern. "___" is related to "May" following the same pattern.
  - 1) F 2) G 3) A 4) D 5) C
4. Which of the following is true regarding D?
  - 1) Only two people sit to the left of D
  - 2) D is sitting second to the right of the person whose joining date is in July
  - 3) E and B are immediate neighbours of D
  - 4) D's joining date is in May
  - 5) None is true
5. Who among the following has joining date in June?
  - 1) F 2) E 3) G
  - 4) D 5) C
6. How many people sit between C and the person whose joining date is in April?
  - 1) None 2) One 3) Two
  - 4) Three 5) Four
7. Who among the following are sitting at extreme ends of the line?
  - 1) A and the person whose joining date is in August
  - 2) The person whose joining date is in May and E
  - 3) C and G
  - 4) The persons whose joining dates are in March and June
  - 5) None of these

BANK EXAMS REASONING

Directions (Q. No. 8-12): Study the following information to answer the given questions.

Eight people are sitting in two parallel rows containing four people each in such a way that there is an equal distance between adjacent persons. In row 1, A, B, C and D are sitting (but not necessarily in the same order) and all of them are facing North. In row 2, P, Q, R and S are sitting (but not necessarily in the same order) and all of them are facing South. Therefore, in the given seating arrangement, each member sitting in a row faces another member of the other row. S sits second to left of Q. A faces the immediate neighbour of S. Only one person sits between A and C. P does not face A. B is not an immediate

- neighbour of A.
8. Which of the following is true regarding D?
    - 1) D sits at one of the extreme ends of the line
    - 2) A sits on the immediate left of D
    - 3) Q faces D
    - 4) C is an immediate neighbour of D
    - 5) No immediate neighbour of D faces R
  9. Who among the following faces C?
    - 1) P 2) Q 3) R 4) S
    - 5) Cannot be determined
  10. Who among the following sits on the immediate right of the person who faces C?
    - 1) P 2) Q 3) R 4) S
    - 5) Cannot be determined
  11. Four of the following five are alike in a certain way based on the given seating arrangement and thus form a group. Which is the one that does not belong to that group?
    - 1) A 2) Q 3) R 4) B 5) S
  12. Who among the following faces R?
    - 1) A 2) B 3) C 4) D
    - 5) Cannot be determined

Directions (Q. No. 13-18): Study the following information to answer the given questions:

In a certain code, "time and money" is written as "ma jo ki", "manage time well" is written as "pa ru jo", "earn more money" is written as "zi

- ha ma" and "earn well enough" is written as "si ru ha".
13. What is the code for "earn"?
    - 1) si 2) ru 3) ha 4) ma
    - 5) Cannot be determined
  14. Which of the following represents "more time"?
    - 1) pa jo 2) zi ki 3) ma ki
    - 4) si jo 5) jo zi
  15. What is the code for "manage"?
    - 1) ru 2) pa 3) jo
    - 4) ha 5) Either "jo" or "ru"
  16. Which of the following may represent "money matters"?
    - 1) ki to 2) ma pa 3) fi ma
    - 4) ha ma 5) ma jo
  17. What does "ru" stand for?
    - 1) well 2) manage
    - 3) time 4) enough
    - 5) Either "time" or "enough"
  18. Which of the following may represent "good enough"?
    - 1) ru si 2) da ha 3) si pa
    - 4) si da 5) ki ru

Directions (Q. No. 19-23): Study the following information carefully and answer the given questions.

A word and number arrangement machine, when given an input line of words and numbers, rearranges them following a particular rule in each step. The following is an illustration of input and rearrangement.

Input: gone over 35 69 test 72 park 27

- Step I: 12 where 47 59 are they going 39
 Step II: 12 where 39 47 59 are they going
 Step III: 12 where 39 they 47 59 are going
 Step IV: 12 where 39 they 47 going 59 are
 Step V: 18 win 34 victory 71 now if
 Step VI: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step VII: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step VIII: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step IX: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step X: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step XI: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step XII: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step XIII: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step XIV: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step XV: 18 win 34 victory 61 now 71 if
 Step XVI: 18 win 34 victory 61 now 71 if

- Step I: 27 gone over 35 69 test 72 park
 Step II: 27 test gone over 35 69 72 park
 Step III: 27 test 35 gone over 69 72 park
 Step IV: 27 test 35 park gone over 69 72
 Step V: 27 test 35 park 69 gone over 72
 Step VI: 27 test 35 park 69 over gone 72
 Step VII: 27 test 35 park 69 over 72 gone
 Step VIII is the last step of the rearrangement.
 As per the rules followed in the above steps, find out in each of the following questions the appropriate step for the given input.
 19. Input: 86 open shut door 31 49 always 45
 How many steps will be required to complete the rearrangement?
 1) Five 2) Six 3) Seven
 4) Four 5) None of these
 20. Step III of an input: 25 yes 37 enemy joy defeat 52 46
 Which of the following is definitely the input?
 1) enemy 25 joy defeat yes 52 37 46
 2) 37 enemy 25 joy yes defeat 52 46
 3) enemy joy defeat 25 52 yes 46 37
 4) Cannot be determined
 5) None of these
 21. Step II of an Input: 18 win 71 34 now if victory 61.
 How many more steps will be required to complete the rearrangement?
 1) Three 2) Four 3) Five
 4) Six 5) More than six
 22. Input: where 47 59 12 are they going 39
 Which of the following steps will be the last but one?
 1) VII 2) IV 3) V
 4) VIII 5) None of these
 23. Step II of an input: 33 store 81 75 full of goods 52
 Which of the following will be step VI?
 1) 33 store 52 of 75 81 full goods
 2) 33 store 52 of 75 full 81 goods
 3) 33 store 52 of 75 goods 81 full
 4) There will be no such step
 5) None of these

